1e Jaargang, nummer 34, 7 november 2024

REFO TIJD

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën i.s.m. de Nederduits Gereformeerde Kerk (1571) - De moederkerk van Nederland sinds 1579. ‘Geen kerk zal over een andere kerk heersen, geen taakuitvoerder over de andere taakuitvoerder.’ (Kerkorde Emden, 1571)

In dit nummer : Calvijn en het Institutie monster, en De Intocht in het Beloofde land Kanaän

---

CALVIJN EN HET INSTITUTIE MONSTER

Kennis is niet koud, maar personificeert zich altijd op een bepaald moment. Vandaar dat God belangrijk is, niet zomaar dode kennis. God is levende kennis. God is persoonlijke kennis. Daarom moet God centraal zijn in het leven.

De mensheid heeft een snel Golgotha genomen tot een snelle olijfberg tot een snel en luxe leven. De mens moet terug naar Getsémane om te verdiepen, om zo waarlijk tot bekering te komen.

De Calvijn van de bijbelcommentaren is een hele andere Calvijn dan de Calvijn van de Institutie, wat hij in 1536 in zijn twintiger jaren uitbracht, en waar later nog wat andere versies van uitkwamen. De Institutie was de Mein Kampf van Calvijn waarin hij een paar gruwelijke leerstellingen deponeerde, wat later bekend kwam te staan als het beruchte TULIP. In zijn commentaren vlucht hij daar veelal van weg.

De fatale fout die Calvijn maakt is dat volgens hem de mens door de zonde het goede niet meer kan willen. Wij zeggen dat de mens uit zichzelf niets kan, maar je kunt niet zeggen dat de mens vanuit zichzelf het goede niet kan willen.

Calvijn laat in de Institutie een zeer wrede en barbaarse God zien die door de mens niet gediend kan worden, omdat ze simpelweg geen goede wil kunnen bemachtigen, en worden hier ook nog eens voor gestrafd.

Calvijn worstelde met dit monster van de Institutie, zijn hele leven, en heeft het in zijn commentaren proberen te matigen en recht te zetten, want in zijn commentaar op de evangeliën stelt hij juist dat God vrijwillig gediend wil worden. TULIP is een combinatie van gedeformeerde islam en het gedeformeerde katholieke, tot een soort van militante pseudo-christelijke Isis. Ik had er een droom over. Ik was in een gebouw waar ik mijn jas had opgehangen en waar mijn tas ergens lag. Er was toen een mid-oostelijke jongen die poeder in een gang begon te strooien, donker poeder, en ik besefte direct dat het explosieven waren. Ik wilde toen mijn tas pakken om het gebouw te verlaten, maar toen ik dat deed kwamen er gewapende militairen binnen met mitrailleurs, en ze begonnen op mensen te schieten. Deze bende heette de KMED, wat de geestelijke term is voor TULIP. Het waren dus tulipers.

Dat de wil van de mensen gebonden is door de zonde is een feit, maar er is ook een diepere wil. Een mens kan willen om het goede te willen, in de diepere wil, maar een heleboel mensen willen dat niet en worden steeds meer aan de zonde gelijk.

In de commentaren van Calvijn is meer ruimte voor alternatieve gezichtspunten en nuanceringen. Toch blijft tulip sluimerend aanwezig en wil hij er gewoonlijks niet te duidelijk over zijn, dus vaak blijft het tamelijk vaag, omdat Calvijn ook stelt dat geheimenissen geheimenissen zijn. Uiteindelijk is Calvijn een geheimzinnige man die geen duidelijk spoor laat zien, maar waar je meerdere kanten mee op kan gaan. Dat is ook weer onderdeel van zijn leer, dat de mens niet ijdel nieuwsgierig mag zijn. Een heleboel van God moet om een bepaalde reden in de verborgenheid blijven. De mens mag hier langzaam toe ontwaken, maar het mag niet geforceerd worden. Calvijn is van de natuurlijke en primitieve, sobere orde.

DE INTOCHT IN HET BELOOFDE LAND KANAÄN

39. Jozef wordt geleverd in een boot op de rivier van de dood, en daarna vindt hij de rivier van de hel. Deze rivieren zijn vol gevaarlijke slangen.
40. Jozef vindt de rivier van Tantalos, het rijk van honger, maar er is geen boot, dus hij moet zwemmen om de rivier te volgen. De rivier zit vol gevaarlijke beesten.
41. Jozef vindt tenslotte een boot en dat brengt hem dieper in Tantalos, op de rivier. Hier leert hij over de wapens van Tantalos.
42. Jozef wordt de Vuk, opperhoofd van de indianen.
43. Dan herstelt Jozef de tentendienst.
Kamba 3:39-43

In de nieuwe bijbel, de RV-bijbel, lezen we over het interessante verslag van Jozef in de onderwereld. Op de rivier van de hel vindt hij, net als op de rivier van de dood, gevaarlijke slangen, en we

kunnen ons voorstellen hoe hij daarmee gestreden heeft, want hij ging niet zomaar snel tot de olijfberg, maar tot een dieper Getsemané, om kennis op te doen over de gevallen staat van de onderwereld. Op aarde werd hij de onderkoning van de Egyptenaren, en nu in de onderwereld zou hij het opperhoofd der indianen worden, tot herstel van de tentendienst, want we weten dat de indianen ook in tenten wonen, als een beeld van de woningen Gods in de natuur.

We zien in het tekstgedeelte uit het boek Kamba dat Jozef niet op de rivier van de hel blijft, maar uiteindelijk komt tot de rivier van Tantalos, de honger. In de hel verliest men meer en meer, gaat het oude leven eraf, en alles waar de mens nog buiten God op steunt, en zo komt de mens tot de geestelijke honger, waar niet alles zomaar meer voor het grijpen ligt, want het beweegt van de mens weg. Op deze rivier heeft Jozef zelfs geen boot. De rivier van de hel heeft hem die boot afgepakt. Nu moet Jozef zwemmen, terwijl de rivier van Tantalos vol gevaarlijke beesten is, en we kunnen ons zo voorstellen dat hij daarmee geworsteld heeft.

Het is zo dat uiteindelijk onze honger, ons minderen, onze soberheid, onze lijdensgezindheid zal vruchtdragen. Uiteindelijk vindt Jozef een boot, waardoor hij dieper in het land Tantalos kan komen waar hij onderwezen wordt. Honger is een goede onderwijzer. Waar alles maar voor het grijpen ligt, waar altijd overal voorzieningen zijn, en waar alles luxe is, daar dut de mens in slaap, dus voor Jozef was dit heel belangrijk, anders zou hij niet verder komen. Kennis is ook de vrucht van de honger.

Nu is het belangrijk te beseffen dat Jozef leert over de wapenen van de honger, wat laat zien dat dit niet zomaar zijn eigen vleselijke wapenen zijn, maar dat hij daar eerst aan afgestorven is. Hij kwam vanuit de dood en de hel, en nu was hij in het land van de honger, en moest hij leren leven met de kleine beetjes, zoals Jezus ook dit pad liet zien. Als mensen door Jezus werden afgewezen en naar het gebied van de hel moesten, dan moesten ze leven van de broodkruimels. We hebben daar eerder over gesproken, over het verhaal van de Kanaänitische vrouw. Dan moeten we leven met de kleine waterdruppeltjes en er zullen dus ook tijden zijn dat zelfs dat er niet is, maar als wij volhouden op het pad van de honger, in het land van de honger, wat dieper ligt dan de dood en de hel, dan zal het uiteindelijk toch vrucht dragen, en dan worden we allereerst opgeroepen tot de oorlog. Dan moeten we net als Jozef leren over de wapens van de honger.

In de context, zoals we in eerdere verzen kunnen lezen, gaat dit over de intocht in het beloofde land Kanaän. Zo wordt er gevochten tegen de zonde en de leugen, opdat de mens tot de tenten des Heeren kan komen om daar te dienen. Zonde en leugen staat de mens in de weg om een relatie met God te hebben. Dat Jozef zowel onderkoning van de Egyptenaren en opperhoofd van de indianen werd is een beeld van de dubbele overwinning over de zonde. Het laat zien dat we op meerdere gebieden in ons leven deze strijd moeten voeren en moeten overwinnen.
